

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU PADOME

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS IETEIKUMS

(2021. gada 2. decembris)

par naudas tirgus fondu reformu

(ESRK/2021/9)

(2022/C 129/01)

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS VALDE,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

Ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 3. panta 2. punkta b) un d) apakšpunktu, kā arī 16. un 18. pantu,

ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Lēmumu ESRK/2011/1 (2011. gada 20. janvāris), ar ko pieņem Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Reglamentu ⁽²⁾, un jo īpaši tā 18. pantu,

Ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1131 (2017. gada 14. jūnijs) par naudas tirgus fondiem ⁽³⁾,

tā kā

- (1) Finanšu tirgus satricinājums koronavīrusa Covid-19 pandēmijas sākumā atklāja, ka dažās privātā parāda naudas tirgus fondu (NTF) apakšnozarēs joprojām pastāv sistēmiska neaizsargātība. Tādēļ atkārtoti jāizvērtē daži aspekti, kas saistīti ar globālās finanšu krīzes izsauktajām regulējuma reformām.
- (2) 2008. gada globālā finanšu krīze parādīja, ka NTF ir neaizsargāti pret kredītrisku un liela apjoma vērtspapīru dzēšanu. Šāda neaizsargātība nozīmē to, ka tā var izplatīties vai palielināt riskus visā finanšu sistēmā. Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikumā ESRK/2012/1 ⁽⁴⁾ ieteikts Eiropas Komisijai tika novērst šādu neaizsargātību. Proti, Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK) ieteica pāreju uz mainīgu neto aktīvu vērtību visiem NTF, pastiprinātām likviditātes prasībām, plašāku informācijas publiskošanu, kā arī vairāk pārskatu sniegšanas un informācijas apmaiņas.

⁽¹⁾ OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 58, 24.2.2011., 4. lpp.

⁽³⁾ OV L 169, 30.6.2017., 8. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2012/1 (2012. gada 20. decembris) par naudas tirgus fondiem (OV C 146, 25.5.2013., 1. lpp.).

- (3) Regulā (ES) 2017/1131 (turpmāk – “NTFR”) izklāstīti noteikumi, kas izstrādāti, lai padarītu NTF noturīgākus un ierobežotu globālās finanšu krīzes laikā konstatētos kaitējuma izplatības kanālus. Tas uzliek tiešus pienākumus NTF un to pārvaldniekiem visā Eiropas Savienībā. ESRK analizēja NTFR saturu, ņemot vērā Ieteikumā ESRK/2012/1 izklāstītos noteikumus, un konstatēja, ka tā lielā mērā atbilst prasībām ⁽⁵⁾.
- (4) Covid-19 pandēmijas sākumā, ieguldītājiem “metoties pēc naudas” ⁽⁶⁾, daži NTF, kas iegulda privātā sektora parāda vērtspapīros, saskārās ar akūtu likviditātes spriedzi, ņemot vērā ieguldītāju veiktās dzēšanas augstu līmeni apvienojumā ar likviditātes trūkumu privātā parāda naudas tirgos. Tas radīja bažas, ka likviditātes spriedze šajos NTF pastiprinās Covid-19 satricinājuma ietekmi citās finanšu sistēmas daļās. Situācija bija īpaši nopietna Amerikas Savienotajās Valstīs un Eiropas Savienībā. Ārkārtas pasākumi, ko Eurosistēma, Federālo rezervju sistēma un Anglijas Banka veica saskaņā ar savām attiecīgajām monetārās politikas pilnvarām, palīdzēja uzlabot šo situāciju.
- (5) NTF novērotā likviditātes spriedze atspoguļo spriedzi starp divām primārajām ekonomiskajām funkcijām, ko NTF veic finanšu sistēmas un reālās ekonomikas labā: i) īstermiņa finansējuma nodrošināšana emitentiem, galvenokārt bankām un nefinanšu sabiedrībām; un ii) naudas pārvaldības instrumenta funkcija, ko izmanto ieguldītāji. Spriedzi rada tas, ka NTF ieguldītājiem piedāvā likviditāti pēc pieprasījuma un bieži tiek pieņemts, ka tie ir naudai līdzīgi instrumenti, lai gan instrumenti, kuros tie iegulda, nav uzticami likvidi, jo īpaši stresa periodos, kad NTF varētu būt nepieciešams tos pārdot. Tas jo īpaši attiecas uz NTF, kas iegulda galvenokārt īstermiņa obligācijās un noguldījumu sertifikātos (zema svārstīguma neto aktīvu vērtības (ZSNAV) un mainīgas neto aktīvu vērtības (MNAV) NTF), jo šie aktīvi parasti tiek turēti līdz termiņa beigām un negūst labumu no dziļiem otrreizējiem tirgiem ⁽⁷⁾.
- (6) Eiropas īstermiņa parāda vērtspapīru tirgus ir sadrumstalots un sastāv no četriem galvenajiem blokiem: tirgojamu Eiropas īstermiņa obligāciju (NEU-CP) tirgus, īstermiņa euro obligāciju (Euro-CP) tirgus, citu valsts īstermiņa obligāciju un noguldījumu sertifikātu tirgus un valsts īstermiņa parādzīmju tirgus. Šī sadrumstalotība un informācijas trūkums par šiem tirgiem, jo īpaši sekundāriem ārpusbiržas tirgiem, vājina to lieluma un likviditātes novērtējumu, kas ir svarīgi, lai NTF varētu apmierināt lielus dzēšanas pieprasījumus, vajadzības gadījumā pārdodot aktīvus ⁽⁸⁾.
- (7) Šis ieteikums ir ieguldījums NTFR pārskatīšanā, ko Komisija veiks 2022. gadā, lai novērstu joprojām pastāvošo sistēmisko neaizsargātību dažos privātā parāda NTF apakšsektoros. Tas paredzēts, lai atspoguļotu Ieteikuma ESRK/2012/1 mērķi samazināt noguldījumiem līdzīgas iezīmes, ko daži NTF piedāvā, izmantojot dzēšanu par nominālvērtību esošās NTFR kontekstā. Tas sagatavots saistībā ar plašāku darbu, kas notiek starptautiskā mērogā un citur ES saistībā ar NTF reformu. Proti, šajā ieteikumā ņemtas vērā atsauksmes, ko Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) saņēma pēc apspriešanās par NTFR reformu. Tas atbilst arī Finanšu stabilitātes padomes (FSP) priekšlikumiem, lai gan tajā nav paredzēts, ka NTF jābūt kapitāla rezervēm vai minimālam riskam pakļautam atlikumam ⁽⁹⁾: ESRK uzskata, ka šādas pašu kapitāla prasības nav vajadzīgas, ja tiek samazinātas iezīmes, kas NTF padara līdzīgas noguldījumus pieņemošām iestādēm, un tiek palielinātas iezīmes, kas padara NTF līdzīgus citiem ieguldījumu fondiem.
- (8) A ieteikums izstrādāts tā, lai samazinātu robežvērtību efektu. Jo īpaši tā mērķis ir novērst neparedzētas sekas, ko rada divas regulatīvās prasības. Pirmkārt, NTFR paredz, ka ZSNAV NTF var novērtēt konkrētus aktīvus amortizētajās izmaksās ar nosacījumu, ka iegūtā neto aktīvu vērtība (NAV) paliek 20 bāzes punktu robežās no NAV, ko aprēķina, visiem aktīviem piemērojot novērtējumu pēc tirgus cenas vai pēc modeļa. Šis ierobežojums sniedz pirmsācēja

⁽⁵⁾ Sk. *Compliance assessment of the implementation of the Recommendation of the European Systemic Risk Board of 20 December 2012 on money market funds (ESRB/2012/1)*, 2019. gada marts, pieejams ESRK interneta vietnē www.esrb.europa.eu

⁽⁶⁾ Sk. *Holistic Review of the March Market Turmoil*, FSP, 2020. gada 17. novembris, pieejams FSP tīmekļa vietnē www.fsb.org

⁽⁷⁾ Sk. *Issues note on systemic vulnerabilities of and preliminary policy considerations to reform money market funds (MMFs)*, 2021. gada jūlijs, pieejams ESRK interneta vietnē www.esrb.europa.eu

⁽⁸⁾ Sk. *Economic rationale and assessment of the Recommendation of the ESRB of 2 December 2021 on money market funds*, pieejams ESRK interneta vietnē.

⁽⁹⁾ Sk. *Policy Proposals to Enhance Money Market Fund Resilience*, FSP, 2021. gada 11. oktobris, pieejams FSP interneta vietnē www.fsb.org

priekšrocību ieguldītājiem, jo viņi var dzēst savas daļas NAV, kas neatspoguļo konkrētu aktīvu tirgus novērtējumu. Tas varētu stimulēt līdzekļu aizplūšanu, un tas būtu jānovērš. Tā vietā ZSNAV NTF NAV vajadzētu svārstīties. Ierobežojuma noņemšana mainīs ZSNAV NTF svarīgu iezīmi un līdz ar to var ietekmēt arī ieguldītāju izvēli, ko līdz šim piesaistījusi NAV relatīvā stabilitāte. Tajā pašā laikā B ieteikuma mērķis ir uzlabot ZSNAV NTF likviditātes prasības, kuru mērķis ir padarīt tos salīdzinoši mazāk riskantus un mazāk svārstīgus nekā īstermiņa MNAV NTF. Otrkārt, ja tiek pārņemtas citas robežvērtības, ZSNAV un valsts parāda nemainīgas neto aktīvu vērtības (VPNNAV) NTF pārvaldniekiem ir jānovērtē un jādokumentē atbilstoša rīcība. Tas varētu ietvert noteiktu īpašu likviditātes pārvaldības instrumentu (LPI) izmantošanu, piemēram, likviditātes maksas ieguldītājiem un dzēšanas ierobežošanas izmantošanu. Covid-19 pandēmijas sākumā viena no šīm robežvērtībām, iespējams izraisījusi to, ka daži ieguldītāji veic dzēšanu, sagaidot, ka šādas darbības tiks noteiktas automātiski. Tāpēc tās būtu jāatceļ. Šo robežvērtību atcelšana arī veicinātu to, ka ZSNAV un VPNNAV NTF izmanto NTFFR noteikumus, kas tiem noteiktos apstākļos ļauj uz laiku pārņemt savas likviditātes prasības, kā paredzēts NTFR 24. panta 2. punktā.

- (9) B ieteikums izstrādāts, lai samazinātu NTF likviditātes transformāciju un uzlabotu to aktīvu un saistību saskaņošanu. Augstākas likviditātes prasības MNAV un ZSNAV NTF, ko veido aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir diena un nedēļa, un valsts parāda aktīvi, nodrošina lielāku un diversificētāku likviditāti portfeli un samazina risku, ka NTF destabilizē plašākus naudas tirgus saspringtos tirgus apstākļos. Lai nodrošinātu pietiekamu valsts parāda aktīvu pieejamību, to termiņš var būt ilgāks nekā aktīviem, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa. Lai gan tas var palielināt termiņu risku, tas tomēr samazina likviditātes risku. NTFFR nodrošina zināmu elastību NTF pārvaldniekiem, kuri var pārņemt savas likviditātes prasības tādu iemeslu dēļ, ko tie nevar ietekmēt. Tomēr elastība individuālā līmenī varētu nebūt pietiekama visa tirgus mēroga stresa gadījumā. Šādos gadījumos NTF pārvaldniekiem turklāt būtu skaidri jāatļauj izmantot savus likvidos aktīvus, lai izpildītu dzēšanas prasības, un mazāk nekā parasti tiek prasīts turēt aktīvus, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, un valsts parāda aktīvus. Nacionālajām kompetentajām iestādēm (NKI) vajadzētu būt pilnvarām attiecībā uz visiem to jurisdikcijā esošiem NTF vai to apakškopu, noteikt termiņu, kurā NTF var izvēlēties turēt mazāk likvidu aktīvu, nekā parasti tiek prasīts. Tas nodrošinātu sistēmas mēroga reakciju uz attīstību visā tirgū. EVTI veiktā koordinācija šajā procesā ļautu izvairīties no izkropļojumiem vienotajā tirgū.
- (10) C ieteikums izstrādāts, lai palielinātu tādu LPI pieejamību un veicinātu to izmantošanu, kas uzliek ieguldītājiem dzēšanas (un parakstīšanās) izmaksas par to attiecīgo dzēšanu (un parakstīšanos). Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikumā ESRK/2017/6⁽¹⁰⁾ noteikts, ka attiecīgajos Savienības tiesību aktos būtu jānodrošina, ka LPI ir pieejami visu veidu ieguldījumu fondiem, tostarp NTF. Turklāt visiem NTF vajadzētu būt pieejamiem vismaz vienam LPI, piemēram, riska mazināšanas nodevām, likviditātes maksām vai — NTF ar svārstīgu NAV — mainīgai cenu noteikšanai, kas attiecīgi var uzlikt dzēšanas (un parakstīšanās) izmaksas ieguldītājiem, kuri izstājas (vai ienāk). Turklāt būtu jāizstrādā kritēriji iekļaušanai attiecīgajos Savienības tiesību aktos, lai kopumā atvieglotu LPI izmantošanu. Pilnvarojot EVTI izstrādāt šos kritērijus un papildu norādījumus, Komisijai būtu jāpieprasa, lai netiktu ieviesta robežvērtību ietekme.
- (11) D ieteikums izstrādāts, lai uzlabotu monitorēšanu un stresa testēšanu. Tas sniegs nacionālajām un Eiropas Savienības struktūrām labāku informāciju, lai identificētu sistēmisko neaizsargātību NTF nozarē kopumā. Pirmkārt, būtu jāuzlabo regulāra pārskatu sniegšana, palielinot tās biežumu un sniedzot vairāk informācijas par NTF ieguldītāju bāzi. Otrkārt, būtu jānodrošina iespēja NKI apmainīties ar datiem, kas izriet no regulāriem pārskatiem un no pārskatiem par konkrētām krīzēm, ar Eiropas Savienības struktūrām, kurām ir finanšu stabilitātes pilnvaras. Papildus šim ieteikumam datu apmaiņa starp centrālajām bankām un NKI arī veicinātu iestāžu spēju novērtēt riskus. Visbeidzot, Eiropas Savienības mēroga stresa testiem būtu jāpapildina esošie iekšējie stresa testi, ko veic atsevišķi NTF. Lai nodrošinātu scenāriju konsekventu piemērošanu un apstiprinātu rezultātus, EVTI sadarbībā ar NKI būtu jākoordinē pārbaudes. Pamatojoties uz šiem rezultātiem, EVTI būtu jāpublicē finanšu stabilitātes risku novērtējums.
- (12) Lai visaptveroši novērstu ievainojamības, kas izriet no NTF nozares, šajā ieteikumā izklāstītie pasākumi būtu jāsteno kā kopums.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2017/6 (2017. gada 7. decembris) par ieguldījumu fondu likviditātes un sviras finansējuma riskiem (OV C 151, 30.4.2018., 1. lpp.).

- (13) ESRK uzskata, ka NTFR būtu jāturpina pārskatīt piecus gadus pēc jauno noteikumu stāšanās spēkā, lai novērtētu, vai tiesību aktu reformas ir uzlabojušas NTF noturību un vai ir samazināti kaitējuma izplatības kanāli. Šajā pārskatīšanā būtu jāiekļauj likviditātes prasību kalibrēšana un jānovērtē, vai vajadzīgi papildu instrumenti ar makroprudenciālu ietekmi,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. IEDAĻA

IETEIKUMI

A ieteikums. Robežvērtību ietekmes samazināšana

Komisijai tiek ieteikts ierosināt:

1. ka minētajos attiecīgajos Savienības tiesību aktos būtu jānosaka, ka visiem zema svārstīguma neto aktīvu vērtības (ZSNAV) naudas tirgus fondiem jābūt mainīgai neto aktīvu vērtībai;
2. ka jāatceļ regulatīvās robežvērtības, kas noteiktas Regulas (ES) 2017/1131 34. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā (turpmāk – "NTFR").

B ieteikums. Likviditātes pārveides samazināšana

Komisijai tiek ieteikts ierosināt, ka attiecīgajos Savienības tiesību aktos:

1. būtu jāiekļauj jaunas likviditātes prasības mainīgas neto aktīvu vērtības (MNAV) NTF un ZSNAV NTF, ko veido aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir diena, aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, un valsts parāda aktīvi;
2. būtu jāļauj atsevišķiem NTF pārvaldniekiem veikt darbības, kuru rezultātā tiem jātur mazāk aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, un mazāk valsts parāda aktīvu, nekā prasīts, ja:
 - a) vērojamas visa tirgus mēroga tendences, kas negatīvi ietekmē NTF turētos aktīvus vai NTF daļu turētājus;
 - b) NTF pārvaldnieki nekavējoties attiecīgi informē savas nacionālās kompetentās iestādes (NKI).
3. būtu jāpilnvaro NKI noteikt termiņu, kurā to uzraudzībā esošie NTF var turēt mazāk aktīvu un valsts parāda aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, nekā paredzēts B ieteikuma 2. punktā, ja visa tirgus mēroga tendences negatīvi ietekmē vairākus NTF;
4. būtu jāparedz, ka Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) koordinē NKI rīcību, rīkojoties, kā paredzēts B ieteikuma 3. punktā, lai nodrošinātu konsekventu pasākuma piemērošanu visā Eiropas Savienībā.

C ieteikums. Dzēšanas un parakstīšanās izmaksu noteikšana ieguldītājiem, kuri veic dzēšanu un parakstīšanos

Komisijai tiek ieteikts ierosināt, ka attiecīgajos Savienības tiesību aktos:

1. būtu jāpieprasa iekļaut NTF dibināšanas dokumentos un jebkādā citu informācijā, kas sniedzama pirms līgumu noslēgšanas, vismaz vienu no šādiem likviditātes pārvaldības instrumentiem (LPI):
 - a) vērtības samazināšanās novēršanas nodevas;
 - b) likviditātes maksa;
 - c) mainīga cenu noteikšana NTF ar svārstīgu neto aktīvu vērtību (NAV);
2. būtu jāpilnvaro EVTI izstrādāt tādas kritērijus iekļaušanai attiecīgajos Savienības tiesību aktos, kuri atvieglotu LPI izmantošanu NTF pārvaldniekiem visos tirgus apstākļos, kā arī norādījumus par šiem kritērijiem.

D ieteikums. Monitorēšanas un stresa testu uzlabošana

Komisijai tiek ieteikts ierosināt, ka attiecīgajos Savienības tiesību aktos:

1. būtu jāiekļauj noteikumi, kuru mērķis ir uzlabot to datu savlaicīgu apmaiņu, kas izriet no NTF regulārajiem pārskatiem to attiecīgajām NKI;
2. būtu jāpilnvaro EVTI koordinēt un vajadzības gadījumā saskaņot ad hoc datu pieprasījumus, ko NKI iesniedz NTF stresa apstākļos, ko rada tirgus attīstība;
3. būtu jāiekļauj noteikumi, lai nodrošinātu, ka NKI dalās ar datiem, kas minēti D ieteikuma 1. un 2. punktā, ar Savienības struktūrām, kurām ir finanšu stabilitātes pilnvaras;
4. būtu jānosaka, ka EVTI sadarbībā ar NKI uzsāk un koordinē Savienības mēroga stresa testus attiecībā uz NTF; sadarbībā ar Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju (ESRK) izstrādā scenārijus un parametrus atbilstošam Savienības mēroga stresa testēšanas režīmam attiecībā uz NTF; publicē novērtējumu par šādu scenāriju ietekmi uz NTF nozari, tostarp par iespējamo kaitējuma izplatību uz citiem tirgus dalībniekiem; un vajadzības gadījumā koordinē turpmākos uzraudzības pasākumus.

IEDAĻA

ĪSTENOŠANA

1. Definīcijas

1. Šajā ieteikumā piemēro šādas definīcijas:

- a) “naudas tirgus fondi” (NTF) ir regulēti un uzraudzīti Savienības kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kuru galvenais mērķis ir saglabāt fonda pamatsummu, vienlaikus nodrošinot peļņu, kas atbilst naudas tirgus likmēm, ieguldot naudas tirgus instrumentos vai noguldījumos kredītiestādēs, kuras iedibinātas, pārvaldītas vai tirgotas Savienībā;
- b) “NTFR” ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1131 (2017. gada 14. jūnijs) par naudas tirgus fondiem;
- c) “likviditātes pārvaldības instrumenti” (LPI) ir instrumenti, kas palīdz NTF, kā arī to pārvaldniekiem vienmēr pienācīgi un efektīvi pārvaldīt dzēšanas pieprasījumus, jo īpaši saspringtos tirgus apstākļos;
- d) “zema svārstīguma neto aktīvu vērtības NTF” jeb “ZSNAV NTF” ir zema svārstīguma neto aktīvu vērtības NTF, kā definēts Regulas (ES) 2017/1131 2. panta 12) punktā;
- e) “mainīgas neto aktīvu vērtības NTF” jeb “MNAV NTF” ir mainīgas neto aktīvu vērtības NTF, kā definēts Regulas (ES) 2017/1131 2. panta 13) punktā;
- f) “valsts parāda aktīvi” ir naudas tirgus instrumenti, kas uzskaitīti NTFR 17. panta 7. punktā ar juridiskiem vai atlikušajiem termiņiem saskaņā ar NTFR 10. panta 1. punkta b) apakšpunktu attiecībā uz īstermiņa NTF un NTFR 10. panta 2. punktu attiecībā uz standarta NTF un kas saskaņoti ar atsevišķā NTF dominējošo ieguldījumu valūtu;
- g) “valsts parāda nemainīgas neto aktīvu vērtības NTF” jeb “VPNNAV NTF” ir valsts parāda nemainīgas neto aktīvu vērtības NTF, kā definēts Regulas (ES) 2017/1131 2. panta 11. punktā;
- h) “centrālās bankas” ir centrālās bankas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013⁽¹⁾ 4. panta 1. punkta 46) apakšpunkta izpratnē;
- i) “jaunas likviditātes prasības” ir prasības, kas uzskaitītas B ieteikuma 1. punkta atbilstības kritērijos;
- j) “kompetentā iestāde” ir NTF kompetentā iestāde, kā definēts NTFR 2. panta 17) punktā;
- k) “dzēšanas ierobežošana” ir likviditātes pārvaldības instruments, ar kura palīdzību fonda ieguldītājiem noteiktu laiku neļauj izņemt daļu no sava kapitāla;
- l) “dzēšanas apturēšana” ir likviditātes pārvaldības instruments, ar kura palīdzību fonda ieguldītājiem noteiktu laiku neļauj izņemt visu savu kapitālu;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

- m) "likviditātes maksa" ir maksa, ko piemēro atsevišķiem ieguldītājiem, kuri veic darījumus, un kas jāmaksā fondam, lai pasargātu atlikušos ieguldītājus no tādu izmaksu segšanas, kas saistītas ar NTF aktīvu pirkšanu vai pārdošanu lielu ienākošo vai izejošo naudas plūsmu dēļ. Šāda maksa neizriet konkrēti no saistītajām darījuma izmaksām, bet gan ir iepriekš noteikta fiksēta (vai diferencēta) maksa. Likviditātes maksa neietver fonda daļu vērtības (piemēram, NAV) korekciju;
- n) "mainīga cenas noteikšana" ir likviditātes pārvaldības instruments, ar ko fonda NAV piemēro vērtības samazinājuma korekciju, lai ieguldītājiem, kuri dzēs vai pērk daļas, piemērotu likviditātes izmaksas, kas izriet no neto plūsmām fondā vai no tā;
- o) "vērtības samazināšanās novēršanas nodevas" ir maksas, ko piemēro atsevišķiem ieguldītājiem, kuri veic darījumus, un kas jāmaksā fondam, lai pasargātu atlikušos ieguldītājus no tādu izmaksu segšanas, kas saistītas ar NTF aktīvu pirkšanu vai pārdošanu lielu ienākošo vai izejošo naudas plūsmu dēļ. Vērtības samazināšanās novēršanas nodeva neietver fonda daļu vērtības (piemēram, NAV) korekciju;
- p) "Savienības struktūras ar finanšu stabilitātes pilnvarām" ir:
- i. Eiropas Banku iestāde;
 - ii. Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde;
 - iii. Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde;
 - iv. Eiropas Sistēmisko risku kolēģija;
 - v. Eiropas Centrālā banka;
 - vi. Vienotais uzraudzības mehānisms;
 - vii. Vienotā noregulējuma valde;
- q) "aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir diena" ir atbilstīgi naudas tirgus instrumenti, ko emitējušas privātas vai publiskas struktūras, kā minēts NTFR 10. panta 1. un 2. punktā, un kuru termiņš beidzas vienas dienas laikā, pirkšanas ar atpārdošanu līgumi, kurus var izbeigt, paziņojot par to vienu darbadienu iepriekš, vai nauda, kuru var izņemt, paziņojot par to vienu darbadienu iepriekš, kā noteikts NTFR 24. panta 1. punkta c) apakšpunktā;
- r) "aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa" ir atbilstīgi naudas tirgus instrumenti, ko emitējušas privātas vai publiskas struktūras, kā minēts NTFR 10. panta 1. un 2. punktā, un kuru termiņš beidzas nedēļas laikā, pirkšanas ar atpārdošanu līgumi, kurus var izbeigt, paziņojot piecas darbadienas iepriekš, vai nauda, kuru var izņemt, paziņojot piecas darbadienas iepriekš, kā noteikts NTFR 24. panta 1. punkta e) apakšpunktā.

2. Īstenošanas kritēriji

1. Uz šī ieteikuma īstenošanu attiecas šādi kritēriji:

- a) pienācīgi jāņem vērā proporcionalitātes princips, ņemot vērā šā ieteikuma mērķi un saturu;
- b) ieteikums attiecas uz visiem NTF, kā tie definēti;
- c) jānovērš labākās regulējuma vietas izvēles iespēja;
- d) konkrēti kritēriji attiecībā uz atbilstību šim ieteikumam izklāstīti pielikumā.

2. Adresātiem tiek lūgts ESRK un Padomei sniegt pārskatu par darbībām, ko tie veikuši, reaģējot uz šo ieteikumu, vai pienācīgi jāpamato nekādu darbību neveikšana. Šajos pārskatos jāiekļauj vismaz:

- a) informācija par veikto darbību saturu un termiņiem;
- b) detalizēts pamatojums tam, kāpēc darbības netika veiktas, vai tam, kāpēc tas atšķirās no šī ieteikuma, t.sk. attiecībā uz kavējumiem.

3. Pārskatu sniegšanas termiņi

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1092/2010 17. panta 1. punktu adresātam jāpaziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un ESRK par pasākumiem, kas veikti, reaģējot uz šo ieteikumu, vai jāpamato nekādu darbību neveikšana. Adresāti tiek aicināti iesniegt šādu paziņojumu līdz 2023. gada 31. decembrim.

4. Monitorēšana un novērtējums

1. ESRK Sekretariāts:

- a) palīdz adresātam, nodrošinot pārskatu sniegšanas koordināciju un attiecīgu veidņu nodrošināšanu un vajadzības gadījumā precizējot turpmāko pasākumu procedūru un grafiku;
 - b) pārbauda adresāta veiktos turpmākos pasākumus, pēc pieprasījuma sniedz palīdzību un iesniedz ESRK Valdei papildu pārskatu.
2. ESRK Valde izvērtēs adresāta paziņotās darbības un pamatojumus, un tā vajadzības gadījumā var nolemt, ka šis ieteikums nav ievērots un ka adresāts nav sniedzis pienācīgu pamatojumu savai bezdarbībai.

Frankfurtē pie Mainas, 2021. gada 2. decembrī

ESRK Valdes vārdā –
ESRK sekretariāta vadītājs
Francesco MAZZAFERRO

PIELIKUMS

IETEIKUMAM PIEMĒROJAMO ATBILSTĪBAS KRITĒRIJU APRAKSTS

A ieteikums. Robežvērtību ietekmes samazināšana

Uz A ieteikuma 2. punktu attiecas šāds atbilstības kritērijs.

Būtu jāatceļ pašreizējā atsauce Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1131⁽¹⁾ (turpmāk "NTFR") 34. panta 1. punkta a) apakšpunktā par to aktīvu īpatsvaru, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa un kuri kļūst mazāki par 30 % no naudas tirgus fonda (NTF) kopējiem aktīviem, un neto dienas dzēšanas gadījumi vienā darb dienā, kas pārsniedz 10 % no kopējiem aktīviem, kā arī 34. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā atsauce uz to aktīvu īpatsvaru, kuru dzēšanas termiņš ir mazāks par 10 % no aktīvu kopsummas.

B ieteikums. Likviditātes pārveides samazināšana

Uz B ieteikuma 1. punktu attiecas šādi atbilstības kritēriji.

Jaunām likviditātes prasībām mainīgas neto aktīvu vērtības (MNAV) un zema svārstīguma neto aktīvu vērtības (ZSNAV) NTF būtu jānodrošina, ka:

- tiek palielināts uz privāto parādu orientēto NTF portfeļu likviditātes dziļums;
- ieguldītājiem tiek sniegta papildu pārlicība, un tādējādi tiek samazināts līdzekļu izņemšanas risks;
- NTF ir pietiekama likviditāte, lai apmierinātu paaugstinātas dzēšanas prasības tirgus stresa periodos, neradot plašāku ietekmi uz citām finanšu sistēmas daļām;
- NTF tur daļu no saviem likvidajiem aktīviem valsts parāda aktīvos, ko emitējis diversificēts struktūru kopums, ja iespējams, attiecīgā fonda galvenajā ieguldījumu valūtā, lai veicinātu privātā parāda NTF neto aktīvu vērtības (NAV) lielāku diversifikāciju un stabilitāti.

Jo īpaši attiecībā uz ZSNAV NTF būtu jāatceļ NTFR 24. panta 1. punkta g) apakšpunkts, lai aktīvu atbilstību aktīviem, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, un aktīviem, kuru dzēšanas termiņš ir diena, un valsts parāda aktīviem saskaņotu ar MNAV aktīviem.

Jaunajām likviditātes prasībām MNAV īstermiņa NTF vajadzētu būt vismaz 20 % no to aktīviem, un tās būtu jāsadala starp:

- vismaz 15 % aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, tostarp vismaz 10 % aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir diena; un
- vismaz 5 % no papildu valsts parāda aktīviem.

Jaunajām likviditātes prasībām standarta MNAV NTF vajadzētu būt vismaz 25 %, un tās būtu jāsadala starp:

- vismaz 15 % aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, tostarp vismaz 10 % aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir diena; un
- vismaz 10 % no papildu valsts parāda aktīviem.

Jaunajām likviditātes prasībām ZSNAV NTF vajadzētu būt vismaz 45 %, un tās būtu jāsadala starp:

- vismaz 30 % aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa, tostarp vismaz 15 % aktīvu, kuru dzēšanas termiņš ir diena; un
- vismaz 15 % no papildu valsts parāda aktīviem.

Ja valsts parāda aktīvi nav pietiekami pieejami fonda valūtā, NTF ar noteikumu, ka tie nekavējoties informē savas nacionālās kompetentās iestādes (NKI), būtu jāatļauj izpildīt savas valsts parāda likviditātes prasības, izmantojot:

- noguldījumus kredītiestādēs, kurus var izņemt jebkurā laikā, iepriekš paziņojot ne vairāk kā vienu darba dienu, neskarot NTFR 17. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktās diversifikācijas prasības;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1131 (2017. gada 14. jūnijs) par naudas tirgus fondiem (OV L 169, 30.06.2017., 8. lpp.).

- pirkšanas ar atpārdošanu līgumus, kas nodrošināti ar valsts parāda aktīviem un ko var izbeigt jebkurā laikā, par to paziņojot ne vairāk kā vienu darba dienu iepriekš.

Uz B ieteikuma 3. punktu attiecas šādi atbilstības kritēriji.

Komisijas ierosinātajām izmaiņām attiecīgajos Savienības tiesību aktos būtu jānodrošina, ka NKI lēmumi ir piemērojami NTF apakšgrupām atbilstoši to veidam un valūtai vai visiem NTF, kas ir to uzraudzībā.

Uz B ieteikuma 4. punktu attiecas šādi atbilstības kritēriji.

Komisijas ierosinātajām izmaiņām attiecīgajos Savienības tiesību aktos būtu jāparedz, ka Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) koordinē NKI lēmumus, kā minēts B ieteikuma 3. punktā, attiecībā uz:

- vairākās dalībvalstīs izvietotu NTF apakškopām atbilstoši to veidam un denominācijas valūtai;
- termiņam, līdz kuram NTF, kas gūst labumu vai var gūt labumu no lēmumiem, kā minēts B ieteikuma 3. punktā, būtu jālabo sava situācija.

C ieteikums. Dzēšanas izmaksu noteikšana ieguldītājiem, kuri veic dzēšanu

Uz C ieteikuma 2. punktu attiecas šādi atbilstības kritēriji.

Komisijai būtu jānodrošina, ka attiecīgie Savienības tiesību akti pilnvaro EVTI izstrādāt īpašus kritērijus un norādījumus, kuros definēti apstākļi, kādos būtu jāizmanto likviditātes pārvaldības instrumenti, tostarp, bet ne tikai, tie, kas minēti C ieteikuma 1. punktā, dzēšanas ierobežošana un apturēšana. Par instrumenta izvēli, instrumenta aktivizēšanu un tā izmantošanas kalibrēšanu būtu jālemj konkrētajam NTF pārvaldniekam, ievērojot izstrādājamos kritērijus. Ja ņem vērā kvantitatīvos parametrus, robežvērtību nevajadzētu ieviest.

D ieteikums. Monitorēšanas un stresa testu uzlabošana

Uz D ieteikuma 1. punktu attiecas šāds atbilstības kritērijs.

Komisijas ierosinātajām izmaiņām attiecīgajos Savienības tiesību aktos būtu jāpalielina NTF pārvaldnieku pārskatu sniegšanas biežums savai attiecīgajai kompetentajai iestādei, kā minēts NTFR 37. pantā, uz vismaz reizi mēnesī attiecībā uz galvenajiem rādītājiem un parametriem, ko izmanto uzraudzības vajadzībām. NTF, kuru pārvaldītāji aktīvi kopā nepārsniedz 100 milj. EUR, būtu jāsniedz pārskats vismaz reizi ceturksnī.

Turklāt datos būtu jāiekļauj informācija par NAV procentuālo daļu, kas iedalīta gan pēc ieguldītāju veida, gan pēc to domicila vietas. Ieguldītāju sektoru dalījumā būtu jāietver vismaz šādi sektori:

- nefinanšu sabiedrības, norādot to saimniecisko darbību, piemēram, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju Eiropas Kopienā (NACE);
- kredītiestādes;
- apdrošinātāji;
- pensiju fondi;
- valdības;
- NTF;
- ieguldījumu fondi, izņemot NTF;
- citas finanšu iestādes;
- mājsaimniecības;
- citi.

Uz D ieteikuma 2. punktu attiecas šādi atbilstības kritēriji.

EVTI būtu jāpiesūta pilnvaras izstrādāt veidnes NKI ad hoc datu pieprasījumiem, kā paredzēts NTFR 39. pantā. Šajās veidnēs būtu jāiekļauj vismaz šādi dati:

- NAV uz akciju/daļu un VPNNAV NTF gadījumā – mainīgā NAV uz akciju;
- kopējie aktīvi;

- vidējais svērtais termiņš, kā definēts NTFR 2. panta 19) punktā;
- vidējais svērtais darbības laiks, kā definēts NTFR 2. panta 20) punktā;
- ienākošās un izejošās naudas plūsmas;
- valsts parāda aktīvi;
- aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir nedēļa;
- aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir diena;
- naudas līdzekļu atlikumi.

Uz D ieteikuma 4. punktu attiecas šāds atbilstības kritērijs.

Komisijas ierosinātajām izmaiņām attiecīgajos Savienības tiesību aktos nebūtu jāierobežo NTFR 28. panta noteikumi, kas reglamentē atsevišķu NTF veiktos stresa testus.

Atbilstošais Savienības mēroga stresa testēšanas režīms NTF būtu jābalsta uz kopēju smagu, bet ticamu scenāriju un jāpiedāvā iespēja veikt reversos stresa testus, lai noteiktu punktu (džešanas, kredītriska, likviditātes vai procentu likmju riska ziņā), kuru sasniedzot NTF nebūtu spējīgs pienācīgi darboties.
